

Gemeenschapsonderwijs

**VOLWASSENENONDERWIJS
LINEAIR SYSTEEM**

HSBL

Studiegebied

LAND- EN TUINBOUW

Afdeling

BLOEMSCHIKKEN EN BINDEN

VV-k

99501

Inspectie

ADVIES LEERPLAN

INSTELLING	GEMEENSCHAPSONDERWIJS - ARGO J.de Lalaingstraat 28 1040 BRUSSEL
OPLEIDING/VAK	HSBL-BLOEMSCHIKKEN 1 ^o , 2, 3 ^o Geen goedgekeurd document-8 bijgevoegd. Wel is er een wekelijkse lessentabel is opgenomen in het leerplan: 8u/w -
MET IN GANG VAN:	1/9/1999
BEGINSITUATIE:	Is vermeld in het profiel van de opleiding, evenals de toelatingsvoorwaarden.
DOELSTELLINGEN:	De algemene doelstellingen van de opleiding worden globaal vermeld en zijn eveneens gedeeltelijk vervat in de omschrijving van de leerinhouden.
LEERINHouden:	De leerinhouden zijn overzichtelijk ingedeeld per vak en duidelijk afgebakend per leerjaar. Bij elk van de leerinhouden worden telkens de leerplandoelstellingen vermeld.
METHODOLOGISCHE WENKEN:	Zijn meestal vervat in de leerplandoelstellingen. De evaluatiemethode en de minimale materiële vereisten worden globaal vermeld.
BIBLIOGRAFIE:	Is vermeld.
ADVIES:	GUNSTIG. Realistisch, overzichtelijk en verzorgd leerplan.

Datum : 08/06/1999
J.Verstraete
Inspecteur Volwassenenonderwijs

AKKOORD,

R. LAUMEN
Algemeen Inspecteur-generaal

14 JUNI 1999

INHOUDSTAFEL

1. Lessentabel	3
2. Profiel van de opleiding	3
3. Omschrijving van de leerinhouden	4
4. Algemene doestellingen	4
5. Leerinhouden en leerplandoelstellingen	5
6. Evaluatie	15
7. Minimale materriële vereisten	15
8. Bibliografie	16

1. Lessentabel.

	1 ^{ste} jaar	2 ^{de} jaar	3 ^{de} jaar
Kunstgeschiedenis	1	1	
Tekenen, kleur- en vormleer	1	1	2
Bedrijfsbeheer: Handelsrekenen, handelsdocumenten, boekhouden en beginselen van verkoopkunde	1	1	
Bedrijfsleer, sociale wetgeving en beroepshygiëne			1
Gebruik van informatica in het bedrijfsbeheer (pc)			½
Technologie van het vak en werkmethodes	1	2	2
Materialenkennis	1		
Stijlkennis	1	1	
Praktijk van het vak	2	2	2 ½
Totaal	8	8	8

2. Profiel van de opleiding.

De opleiding Bloembinden en -schikken is een 3-jarige opleiding op niveau Hoger Secundaire Beroepsleergangen.

De opleiding is toegankelijk voor cursisten die minimaal het brevet van Lagere Secundaire Beroepsschool of brevet van Lagere Secundaire Beroepsleergangen met vrucht hebben beëindigd: 1ste LSTL of 1ste L.S.T.O. of 3de L.S.B.O. of L.A.S.O.

Op het einde van de opleiding bekomen de geslaagde cursisten een brevet van de opleiding Bloembinden en -schikken. Zij kunnen tewerkgesteld worden als florist, bloembinder, bloemschikker, bloemenhandelaar, bloemist, bloemenverwerker.

Voorkennis is niet vereist.

De cursisten hebben meestal zeer verschillende vooropleidingen genoten (technische, artistieke, in aanverwante en niet-aanverwante disciplines). Hun interesses en ambities om deze opleiding te volgen zijn vaak verscheiden. De cursussen worden in hoofdzaak gevolgd door bloemisten, toekomstige bloemisten en studenten tuinarchitectuur. Ook leraren die belast kunnen worden met vakken als o.m. plastische en artistieke vorming volgen de opleiding. Opvoeders/begeleiders, therapeuten en verpleegkundigen gebruiken de opleiding om een professionele basis te verwerven in het raam van hun beroepsactiviteiten (o.m. geven van therapieën, activiteitenbegeleiding). Een aantal cursisten volgt de opleiding met als doel zelf vorming te geven binnen de milieu-educatie (o.m. in het vormingswerk).

De opleiding beperkt zich niet alleen tot het maken van bloemstukken, -vazen, -boeketten maar beoogt ook het kunnen inrichten van zalen, congresruimten, stands op beurzen, etalages, tentoonstellingen. Deze activiteiten zal de cursist zelfstandig en in team kunnen uitvoeren. Gedurende de opleiding krijgen de cursisten de mogelijkheid een eigen stijl te ontwikkelen. Zo kunnen ze zich als professioneel opgeleide bloemschikker op de arbeidsmarkt profileren en er concurrentieel zijn.

3. Omschrijving van de leerinhouden.

De opleiding wil de nodige artistieke, wetenschappelijke en bedrijfskundige achtergrond bieden opdat de cursisten met kans op slagen werkzaam kunnen zijn in het beroepenveld.

De cursist verwerft een basiskennis waarop de nodige zin voor compositie, harmonie en kunstzin gestoeld wordt. Deze **basiskennis** zit vervat in de vakken stijlkennis, tekenen kleur- en vormleer, kunstgeschiedenis.

Technieken en vaardigheden worden verworven in de vakken materialenkennis, technologie van het vak.

Daar een belangrijk deel van de cursisten **een eigen zaak** beheert of beoogt te beheren, wordt aandacht besteed aan de elementen uit het bedrijfsbeheer, sociale wetgeving, beroepshygiëne, gebruik van informatica in het bedrijfsbeheer.

Vakoverschrijdend worden elementen uit de basisvorming, de techniek en de noodzakelijke vaardigheden geïntegreerd in de **praktijk van het bloemschikken**. De praktisch-technische vorming geeft de cursist de nodige achtergrond om binnen het bloemschikken en -binden de elementen harmonie, kunst, techniek en vaardigheden te kunnen combineren.

De praktijkvakken doen sterk appèl op de zelfwerkzaamheid en de creativiteit van de cursisten. Tijdens de lessen worden accenten gelegd op het volgen van de markt en het inschatten van actuele tendensen. Daarom worden tijdens de opleiding nogal wat beurzen bezocht en komen de cursisten in contact met vakliteratuur.

4. Algemene doelstellingen.

- Zelfstandig praktische problemen floristiek oplossen
- Door leergierigheid en zelfwerkzaamheid langzaam een persoonlijke benadering van het vak ontwikkelen.
- Het vak van bloemschikker en -binder beheersen.
- De vaardigheden als bloemschikker en -binder commercieel aanwenden.
- Inzicht hebben in het administratief en boekhoudkundig leiden van een zaak.
- Bij de realisering van een afgewerkt product putten uit de mogelijkheden die zowel oude als hedendaagse technieken bieden.
- Bij het werken met vegetatief en niet-vegetatief materiaal en het toepassen van de verschillende technieken een eigentijds schoonheidsgevoel ontwikkelen.
- Inzicht hebben in de elementen waarmee problemen artistiek worden opgelost.
- Het maximaal benaderen van een geïndividualiseerd taalvermogen, een eigen stijl.
- Cursisten zijn vertrouwd met specifieke terminologie uit de bedrijfswereld.
- Respect hebben voor de natuur.

5. Leerinhouden en leerplandoelstellingen.

5.1 Kunstgeschiedenis

Leerinhoud	Leerplandoelstellingen
<p><u>1 ste leerjaar</u></p> <p>1- Omschrijving van kunst en het ontstaan ervan. 2- Verkenning van kunst- en stijkenmerken in de loop van de geschiedenis: de prehistorie, Egypte, Mesopotamië, Griekenland, Rome, de Middeleeuwen, de Renaissance, de Barok en Rococo. 3 - Plastische toepassingen in diverse technieken met als inspiratiebron: Prehistorie, Rome, Middeleeuwen, Rococo.</p> <p><u>2de leerjaar</u></p> <p>4 - Verdere verkenning van kunst- en stijkenmerken in de loop van de geschiedenis: het Neo-classicisme, de Romantiek, het Realisme, het Impressionisme. 5 - Kunst van de 20ste eeuw: expressionisme, fauvisme, kubisme, futurisme, surrealisme, abstracte kunst. 6 - Belangrijke figuren uit de hedendaagse kunst 7 - Achtergronden bij conceptuele kunst 8 - Pijlers van de hedendaagse architectuur 9 - Plastische toepassingen in diverse technieken met als inspiratiebron: Romantiek, Impressionisme, Kubisme.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Met eigen woorden de stijkenmerken aantonen van de kunst uit diverse historische perioden. - Door het onderling vergelijken van de stijkenmerken, uiting geven van kunsthistorisch inzicht. - De eigen waardering voor de diverse kunstperiodes verwoorden. - In de bespreking van de stijlperiodes uiting geven van een brede belangstelling voor cultuur. - Aan de hand van voorbeelden de essentie van de moderne kunst verklaren en die vertalen naar de hedendaagse context. - In concrete actuele situaties de basikenmerken uit de conceptuele kunst aantonen. - In praktische toepassingen zowel de diverse stijlen als het materiaalgebruik toelichten. - Vanuit de kennis van de diverse stijlen en basismaterialen zelf voorbeelden ontwerpen en aanwenden ter decoratie. - Door regelmatig museumbezoek en opvolgen van het aanbod aan tentoonstellingen blijk geven van belangstelling voor de cultuur. - In de natuur elementen herkennen die als inspiratiebron kunnen dienen voor het bloemschikken en -binden. - De gegevens uit de kunstgeschiedenis vertalen naar de beroepspraktijk.

5.2 Teken, kleur- en vormleer

Leerinhoud	Leerplandoelstellingen
<p><u>1ste leerjaar</u></p> <p>1 Kleurenleer</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Objectieve en subjectieve kleurwaarneming met toepassing i.v.m. de psychologische invloed van de kleur. b. De 12delige kleurencirkel construeren. c. Primaire, secundaire en tertiaire kleuren in plakkaatverf uitvoeren. d. Kleuren mengen: toepassing met subtractieve kleurmenging. e. De kleurcontrasten: 	<ul style="list-style-type: none"> - In concrete voorbeelden de techniciteit en de grafische vormtaal herkennen en aanduiden. - Blijk geven de eigen omgeving aandachtig waar te nemen. - De waargenomen kleuren omschrijven. - De kleurtheorie naar Itten aanwenden.

licht- donkercontrast, koud-warmcontrast, helderheidscontrast met toepassing in plakkaatverf.

2 Tekentechnieken

- a. Potlood: schaduwen, arceren en lijnstructuren. Teken naar de natuur van twijgen en bladeren
- b. Kleurpotlood: tekenen naar document en naar de natuur van bloemen en planten.
- c. Tekening met Chinese inkt: d.m.v. pen en penseel naar de natuur vegetatief materiaal tekenen.

3 Stileren

- a. Naar document d.m.v. plakkaatverf.
- b. Stileren in Chinese inkt uit te voeren in rastertechniek.
- c. Versieren van mappen met diverse stileringen.

4 Compositie

Analyseren van de grondvormen en hiermee vereenvoudigde bloem-motieven samenstellen.

5 Etalage

Ontwerp uitwerken in technische tekening: vooraanzicht en grondplan.

2de leerjaar

1 Kleurenleer

- a. Niet aanverwante kleuren met elkaar in harmonie brengen in een toepassing met plakkaatverf.
- b. Toepassing van het complementair contrast d.m.v. plakkaatverf.

2 Tekentechnieken uitbreiden

- a. Potlood, pen en Chinese inkt gebruiken voor het weergeven van samengestelde stilleven met vegetatie en decoratiestukken.
- b. Aquareltechniek.
- c. De belangrijkste eigenschappen van aquarel in een abstracte toepassing toepassen.
- d. Aquarelstudies naar document en naar de natuur van vegetatief materiaal.
- e. In de natuur leren werken.
- f. Oefeningen maken in aquarel gecombineerd met kleurpotlood.

3 Stileren

Stileren voor briefhoofd, enveloppe, advertentie en affiche.

4 Compositie

- a. Symmetrisch, asymmetrisch in een eenvoudige opstelling d.m.v. plakkaatverf.
- b. Statisch, dynamisch in een oefening rond herhaling.

- Na ontleding van aangeboden materiaal de vorm ervan beschrijven.

- Een opgegeven object tot de essentie stileren.

- De opgegeven teken- en verftechnieken gebruiken.

- Na geconcentreerde waarneming diverse tekentechnieken aanwenden bij de plastische weergave van een studieobject.

- In de decoratie meerdere stijlen toepassen.

- De principes van de perspectiefleer aanwenden in eenvoudige oefeningen.

- Werken naar document en naar de natuur met eenvoudige onderwerpen.

- De basisbegrippen van etalagebouw herkennen.

- Composities ontleden.

- Ritme en beweging suggereren door middel van kleur/vorm.

- De derde dimensie weergeven door middel van samengestelde opstellingen.

- Zowel werken naar natuur als in de natuur.

- Composities maken aan de hand van symmetrische/asymmetrische elementen.

- Door verschillende wijzen van stileren op een grafische manier toepassingen maken voor diverse doeleinden.

- Composities maken aan de hand van statische/dynamische elementen.

- Materialenkennis en tekentechnieken gaandeweg uitbreiden.

- Een 3-dimensionele opstelling maken.

<p>c. Gestrooid, in gemengde tekentechniek. d. Overlapping, oefening in aquarel.</p> <p>5 Basis van lettertekenen.</p> <p><u>3de leerjaar</u></p> <p>1 Tekenen</p> <p>a. Pasteltechniek: stilleven opstellen. b. Pasteltechnieken naar de natuur. c. Een interpretatie van een bestaand kunstwerk met bloemen in een gemengde techniek en op groot formaat uitvoeren.</p> <p>2 Stileren</p> <p>a. Tekeningen maken van de natuur met Chinese inkt in een vereenvoudigde weergave met een toepassing op het licht-donkercontrast, met studie van voorgrond/achtergrond.</p> <p>3 Perspectief</p> <p>a. Studie in aquarel van een interieur naar document. b. De omringende omgeving schetsen. c. Stillevens met de basisvormen in potlood en aquarel.</p> <p>4 Ontwerpen van een sokkel voor vaas en boeket. Uitvoering in sfeerbeeld, ontwerp-schetsen, technische tekening, realisatie.</p> <p>5 Etalageontwerp uitvoeren in: technische tekening, maquette, stand.</p> <p>6 Historische stijlelementen verwerken in decoratiestukken.</p> <p>7 Een passende presentatie ontwerpen voor het theoretisch eindwerk (monografie).</p> <p>8 Eindwerk: vormgeving in technische tekening, in maquette.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Een stilleven weergeven in verf. - Aangeleerde technieken uitdiepen en door experimenteren uitwerken tot een persoonlijk resultaat. - De verschillende tekentechnieken gebruiken voor de weergave van textuur/structuur van diverse materialen. - Perspectiefweergaven zonder problemen toepassen. - Driedimensionale ontwerpen uitvoeren. - Complexe opstellingen ontleden en weergeven in diverse technieken. - Een persoonlijke weergave maken van bestaande voorstellingen rond bloemsierkunst. - Een persoonlijke visie omtrent bloemsierkunst verwoorden en in beeld uitwerken. - De heersende trends herkennen en er de basiskenmerken van kunnen verwoorden. - Met eigen woorden de eigen mogelijkheden voor de arbeidsmarkt kunnen aangeven
---	---

5.3 Bedrijfsbeheer: Handelsrekenen, handelsdocumenten, boekhouden en beginselen van verkoopkunde

Bedrijfsleer, sociale wetgeving en beroepshygiëne

Leerinhouden (over de 3 jaar)	Leerplandoelstellingen
<p>1 Handelsbeleid</p> <p>Kostenanalyse: onderzoek naar de kosten en opbrengsten van de onderneming (begrippen inzake omzet, brutowinst, nettowinst en winstmarge).</p> <p>Financiering binnen een onderneming: kredietmiddelen en -vormen.</p> <p>Begrippen inzake marktstudie en handelsstrategie (de 4 p's: prijs, product, plaats en promotie), de technieken en tussenpersonen bij inkoop en verkoop.</p> <p>Opstellen van een financieel plan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Het begrip handelaar met concrete voorbeelden illustreren. - De rechten en verplichtingen van een handelaar in concrete situaties verwoorden. - De belangrijkste bepalingen inzake ruimtelijke ordening, gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke inrichtingen, avondsluiting en wekelijkse rustdag aanwenden bij de evaluatie van concrete situaties. - De consequenties van de wet op de eerlijke handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument voor de eigen

<p>2 Boekhouden Vereenvoudigd boekhouden op basis van handelsdocumenten. Inleiding tot het dubbel boekhouden.</p> <p>3 Fiscaliteit Bespreking en invullen van de Btw-aangifte + bijbehorende verplichtingen. Bespreking van de directe belastingen (begrippen inzake fiscaliteit, inkomenscategorieën, voorheffingen, voorafbetalingen en belastingaangifte).</p> <p>4 Sociale Zekerheid Het sociaal statuut van de zelfstandigen: rechten en verplichtingen van de zelfstandige, de help(st)er en de echtgen(o)t(e).</p> <p>5 Handels- en burgerlijk recht Het begrip handelaar. Rechten en verplichtingen van een handelaar. De verschillende ondernemingsvormen en hun hoofdkenmerken. De belangrijkste bepalingen inzake ruimtelijke ordening, gevaarlijke, ongezonde of hinderlijke inrichtingen, avondsluiting en wekelijkse rustdag. Wet op de eerlijke handelspraktijken en de voorlichtingen en de bescherming van de consument. De handelsovereenkomsten, huurcontracten en belangrijke burgerrechtelijke bepalingen. De verschillende verrichtingen vanaf prijsaanvraag tot de verkoop en betaling. Bespreking van de handelsdocumenten betreffende deze verrichtingen.</p> <p>6 Verzekeringen Algemene kennis van het verzekeringswezen.</p>	<p>onderneming verwoorden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De verschillende ondernemingsvormen opsommen en de hoofdkenmerken ervan met voorbeelden illustreren. - De handelsdocumenten betreffende de verrichtingen (van prijsaanvraag tot verkoop en betaling) met eigen woorden commentariëren. - Met eigen woorden de structuur van een vereenvoudigde boekhouding uitleggen - De Btw-aangifte invullen en bespreken. - Het begrip jaarrekening kennen - Onderscheid maken tussen actief en passief - Aan de hand van een concrete situatie een kostenanalyse opmaken van een onderneming. - De financieringsmogelijkheden binnen een onderneming aanduiden. - Een financieel plan opstellen. - De begrippen marktstudie en handelsstrategie met voorbeelden uitleggen. - De begrippen inzake fiscaliteit, inkomenscategorieën, voorheffingen, voorafbetalingen en belastingaangifte aanwenden bij de bespreking van het invullen van directe belastingen. - In concrete situaties de rechten en de verplichtingen van de zelfstandige, de help(st)er en de echtgen(o)t(e) aanwenden. - De begrippen omtrent handelsovereenkomsten, huurcontracten en verzekeringen aanwenden bij de bespreking van de opzetten van een eigen zaak.
--	--

5.4 Gebruik van informatica in het bedrijfsbeheer (pc)

Leerinhoud	Leerplandoelstellingen
<p><u>3de leerjaar</u></p> <p>1. Technische begrippen (o.m. hardware, software, printer, moederbord)</p> <p>2. Toepassingsmogelijkheden van een tekstverwerker</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De voordelen van het gebruik van informatica in de eigen zaak verwoorden. - De basisterminologie uit de informaticawereld passend aanwenden. - Een tekstverwerkingsprogramma gebruiken

5.5 Technologie van het vak en werkmethodes

Leerinhoud	Leerplandoelstellingen
<p><u>1ste leerjaar</u></p> <p>1 Aansnijden en kuisen van bloemen met zowel aangevoerd als tuinmateriaal: algemene regels, uitzonderingen</p> <p>2 Eenvoudige handgebonden boeketten: biedermeier, mille fleur, parallel</p> <p>3 Op draad zetten van blad en bloem: klimoprak, corsage, tafelstukje.</p> <p>4 Klassieke vormen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bolvorm - bladapplicatie driehoeksvorm - tafelstuk Cirkelvorm - gebonden krans, guirlande (2 methodes) <p>5 Inpakken en stukken maken</p> <ol style="list-style-type: none"> Vlechten: mand of ei. Maken van figuren in mos of hooi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Met aangeboden (aangevoerd en tuin-) materiaal de algemene regels van het aansnijden en kuisen van bloemen uitvoeren. De passende oplossingen vinden bij uitzonderingen. - Eenvoudige handgebonden boeketten maken zowel biedermeier, mille fleur als parallel. - In een klimoprak, een corsage en een tafelstukje blad en bloem op draad zetten. - De bolvorm, driehoeksvorm en de cirkelvorm passend gebruiken. - Een mand of ei vlechten. - Figuren maken in mos of hooi.
<p><u>2de leerjaar</u></p> <p>1 Plantkunde en kamerplantenkennis</p> <ol style="list-style-type: none"> Indeling plantenrijk Verschillende plantendelen: wortel, stengel en vertakkingen, blad, bloem. Geslachtelijke vermenigvuldiging Bladgroenwerking - osmose Waterbehoefte van planten - pH Lichtbehoefte van planten Benaming en kennis van de voornaamste kamerplanten (bespreking) + gebruik in de praktijk Bezoek aan kassen Soorten teelt: open lucht en kassen Orchideeën <p>2 Jaarwerk: "Snijrozen": naam van de variëteit - beschrijving - houdbaarheid - afbeelding - bijzonderheden - kwaliteitsvergelijking en prijs (als voorbeeld uit het aanbod snijbloemen wordt geopteerd voor snijrozen).</p> <p>3 Bloemschikken</p> <ol style="list-style-type: none"> Techniek bij het versieren van objecten (o.a.: wagens, auto, fiets, corsowagen, zuilen, balkon, wandversiering) Verzorging van snijbloemen <p>Maken van verschillende plantenschalen en interieurbeplanting met kamerplanten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbeelden situeren binnen de algemene indeling van het plantenrijk. - De indeling van de plantenfamilies aanwenden in het gebruik ervan in de praktijk. - De delen van een plant opnoemen, de functie ervan beschrijven en aspecten omtrent de verzorging ervan verwoorden meer bepaald wat de waterbehoefte en de lichtbehoefte betreft. - In het taalgebruik over kamerplanten systematisch zowel de Nederlandse naam als de wetenschappelijk benaming ervan hanteren, de kweekvereisten en verzorgingsaspecten aanduiden. - De mogelijkheden aantonen van het aanwenden van planten en snijbloemen in concrete situaties o.m. kamer, interieur, bloemstukken, plantenschalen, tuin, terras. - In het jaarwerk een verzameling aanleggen van minimum 70 snijrozen en de naam en de eigenschappen ervan vermelden + illustratie van het rozengebruik). - Bij het uitwerken van het jaarwerk op eigen initiatief en persoonlijk documentatie verzamelen. - Het voorkomen, de verzorging en eigenschappen van de orchidee bespreken als kamerplant en als snijbloem.

<p>3de leerjaar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schikken in het platte vlak: collage, bladapplicatie (verschillende mogelijkheden), plat weefwerk (werken met typha). 2. Driedimensionale schikking: <ol style="list-style-type: none"> a. Boeketten: soorten (naar techniek, naar stijl) b. Flora object: met toepassingen van de verschillende vormprincipes. 3. Studie van moderne vormgeving in de natuur: lichaam of vorm, kleur, structuur en textuur, beweging en ritme, gevoelswaarde. 4. Themawerk en sfeerschepping: <ol style="list-style-type: none"> a. Vormgeving en kleurgebruik b. Belichting c. Materiaalgebruik (vegetatief, niet-vegetatief) d. Plaatsbepaling en opstelling. 5. Monografie: eindwerk rond een thema dat nauw aansluit bij de bloemsierkunst. <ol style="list-style-type: none"> 1. Plantenfiches aanvullen 2. Bespreking van vakliteratuur 	<ul style="list-style-type: none"> - Het schikken in het platte vlak toepassen in een collage, een bladapplicatie en een plat weefwerk. - In een plat weefwerk gebruik maken van Typha. - Bij het maken van boeketten, florale objecten ('flobs'), rekening houden met de driedimensionale schikking, de verschillende vormprincipes, beweging en ritme, structuur en textuur, gevoelswaarde. - Bij de uitwerking van het themawerk rekening houden met vormgeving en kleurgebruik, belichting, materiaalgebruik (vegetatief, niet-vegetatief), plaatsbepaling en opstelling. - De bruikbaarheid van enkele vaktypische boeken en tijdschriften aanduiden. - In het themawerk blijkt geven inzicht te hebben in het totaalconcept van techniek en sfeerschepping. - In de monografie een zelf gekozen onderwerp met betrekking tot de bloemsierkunst uitdiepen.
--	--

5.6 Materiaalkennis

Leerinhoud	Leerplandoelstellingen
<p>1ste leerjaar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plantenkennis: vaste planten, orangerieplanten, bomen en heesters, éénjarigen, tweejarigen <ol style="list-style-type: none"> a. Benaming (aanleggen van een plantenmap) b. Voorkomen en bloeiperiode c. Kweken en vermeerderen d. Gebruik in de bloemsierkunst (houdbaarheid, aanvoer) 2. Drooggoed: begripsomschrijving, methodes, verwerking, trends, onderhoud. 3. Benodigdheden en materialen <ol style="list-style-type: none"> a. Samenstelling van de gereedschapskoffer b. Technisch materiaal: steekschuim (soort/model), draden, tapes, nagels, krammen. c. Versieringselementen: kaarsen (fabricage, soorten, toepassing), textiel (strikken en linten) d. Kwasten en ander passementwerk 	<ul style="list-style-type: none"> - Een plantenmap samenstellen met daarin vaste planten, orangerieplanten, bomen en heesters, éénjarigen, tweejarigen. - Van deze planten informatie verzamelen omtrent benaming, voorkomen en bloeiperiode, het kweken en vermeerderen. - Bij het gebruik van deze planten in de bloemsierkunst rekening houden met de ingewonnen informatie. - Vegetatief materiaal kunnen drogen tot drooggoed. - Bij het gebruik van drooggoed in de bloemsierkunst rekening houden met trends en onderhoudsaspecten. - Een gereedschapskoffer samenstellen. - Met eigen woorden kunnen aanduiden waarom bepaald gereedschap noodzakelijk en nuttig is voor de praktijk. - Het onderscheid aanduiden tussen versieringselementen en recipiënten. - De voornaamste versieringselementen (kaarsen, textiel) bespreken.

<p>e. Overige textiel (indeling naar de aard van de vezel)</p> <p>f. versieringselementen voor speciale gelegenheden en seizoenartikelen.</p> <p>4. Receptiënten</p> <p>a. Glas: fabricage, soorten en eigenschappen, glas en bloemen</p> <p>b. Ceramiek: fabricage, soorten en eigenschappen, ceramiek en bloemen</p> <p>c. Vlechtwerk/manden: stijlen, soorten (naar materie), toepassingen</p> <p>d. Andere metalen en kunststoffen (trendgebonden) o.m.: gietijzer, lood, zink, aluminium, koper.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Van de voornaamste receptiënten de fabricage, soorten en eigenschappen onderscheiden. - Het verband aantonen tussen receptiënten en de mogelijkheden ervan bij het oplossen van problemen de bloemsierkunst. - Rekening houden met trends in het aanwenden van versieringselementen en receptiënten.
---	--

5.7 Stijkennis

Leerinhoud	Leerplandoelstellingen
<p><u>1ste leerjaar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Biedermeierperiode: situering, toepassingen (bol-, kegel-, cirkelvormig, boeketten, bloemstukken) 2. Gotiek: situering, toepassing (Hogarthlijn, horizontale S-lijn, halve maansikkel) 3. Renaissance: situering, toepassing (symmetrische driehoek, kransen, guirlandes) 4. Trends o.m.: cottage stijl, Jugendstil, hedendaags 	<ul style="list-style-type: none"> - Van de genoemde stijlperiodes de vorm- en kleurkenmerken herkennen en verwoorden. - Het bloemgebruik in deze stijlperiodes onderkennen. - Bij het ontwerpen van modellen rekening houden met enerzijds stijkenmerken als met interieurkenmerken en omgevingskenmerken.
<p><u>2de leerjaar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De natuur als stijlvormer en inspiratiebron 2. De asymmetrie als techniek en werkmethode 3. Hedendaagse vormgeving met nadruk op lijn en kleur: lineair schikken (strak, sierlijk), parallelschikken, vegetatieve schikking, abstract 4. Bespreking en toepassing van bloemwerk in hedendaagse stijlen: Jugendstil, Art Deco, modernisme (functionalisme), high tech. 5. Japanse bloemsierkunst: historiek, gebruikte materialen, grondprincipes, verschillende stijlen, invloed op de Westerse bloemensierkunst van vroeger en nu. 6. Bonsai 	<ul style="list-style-type: none"> - De relatie aantonen tussen de vormgeving zoals die zich in de natuur voordoet en de kunststijlen. - Met eigen woorden de consequenties aantonen van de afwisseling in de seizoenen op stijl en vormgeving in de bloemsierkunst. - Het voorkomen aanduiden van verschillende groeivormen in diverse (tijdsgebonden) stijlperiodes. - In oefeningen rekening houden met de verschillende vormen die voorkomen in de natuur, o.m. natuurvorm, kleurenrijkdom, seizoenen, lijnen. - Elementen uit de Japanse bloemsierkunst situeren binnen de Japanse levenswijze, levensfilosofie en cultuur. - Met eigen woorden de Japanse bloemsierkunst typeren wat betreft o.m. symboolgebruik, gebruikte materialen, historiek, stijlen, invloeden.

5.8 Praktijk van het vak

Leerinhouden	Leerplandoelstellingen
<p><u>1ste leerjaar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schikken van bloemen in een vaas (waarde en belang van het groen) 2. Tafelversieringen <ol style="list-style-type: none"> a. Driehoeksvorm: in pastelkleuren, in contrastkleuren met kaars b. Bolvorm: Biedermeier (compositie met fruit, schikking voor Pasen, in wit en groen) c. Cirkelvorm: eenvoudige ajourkrans rond wandlicht, gebonden krans met drooggoed, adventskrans met kaarsen en strikken, guirlande op ijzerdraad of koord in cirkelvorm als decoratie voor schaal of kandelaar. 3. Toepassingen op stijlperiodes <ol style="list-style-type: none"> a. Gotiek: Hogartlijn (kandelaar), halve maan schikking als geschenkversiering. b. Barok: medicivaas met groenten en fruit. c. Biedermeier: mand eigen creatie, compositie met herfstbloeiërs, kandelaar van lentefeesten, kandelaar mille fleur (schikking met lelies). d. Landelijke compositie: tafelversiering voor wildmenu, vaas met bloemen uit boerentuin, romantische mand met lentebloeiërs 4. Handgebonden boeketten <ol style="list-style-type: none"> a. Biedermeier: herfstboeketten, eenvoudig landelijk boeketje b. Mille fleur: in groene tinten, voor moederdag 5. Bloemen op draad <ol style="list-style-type: none"> a. Bouton: tulpen, voor huwelijk, voor kerstdiner b. Corsage: voor schouder, als cadeauversiering, voor servetring c. Biedermeierboeket: in drooggoed, met rozen en gips, eenvoudig bruidsboeket d. Vormen van blad en bloemenranken 6. Reinigen van blad en bloemenranken 	<ul style="list-style-type: none"> - In het verwerken van snijbloemen de kwaliteiten van de verschillende groepen bespreken. - De verschillende soorten snijbloemen reinigen. - De snijbloemen op schaal steken. - Kleine bloemen en blaadjes op draad steken. - Regelmatig vormoefeningen bijwerken. - Sfeer in een bloemstuk nastreven en verwoorden. - Uit de verschillende stijlen van bloemschikken en -binden elementen onderkennen voor de ontwikkeling van een eigen stijl. - In het vrije werk de elementen die bijdragen tot de eigen manier van werken uitproberen. - Bij technische problemen beroep doen op eigen oplossend vermogen en zoeken naar creatieve oplossingen. - In de keuze van de vormgeving gebruik maken van zoveel mogelijk vormprincipes. - In de oefeningen de "prijzvergelijking" als element bij een probleemoplossing laten meespelen.
<p><u>2de leerjaar</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seizoenschikkingen <ol style="list-style-type: none"> a. Manden: klassieke biedermeier (late zomer), asymmetrisch werk (eigen werk). b. Grafwerk: lijkstversiering (2 	

groensoorten), grafkrans, alternatieve grafversiering.

c. Eindejaarsversieringen: vrij werk voor etalage voor 6 december (sfeerschepping), kersttafelstuk (begrip licht), vegetatieve krans (vlechten), guirlande op koord (binden).

d. Valentijn: vlechten van kant met wilgentakken, verwerking van hartvorm (vrij werk)

e. Compositie voor carnaval: februarischikking met folkloristische materialen

f. Paasschikkingen: boeket met vlechtwerk, plantenschaal met voorjaarbloeiers

g. Moederdag: romantische ruiker, compacte biedermeier (handgebonden boeketten)

h. Bruidswerk: bruidsboeket op lady (biedermeier), haarversiering: kroontje, corsage, versieren van stoelen, bruidsmisje: tuiltje, mandje

2. Versieren van objecten

a. Auto voor bruidsstoet: binnen- en buitenversieringen, geschenken, versieringen

b. Zuilen: gotiek, hedendaags

c. Balkon of deur: watervalschikking, alternatieve deurversiering

3. Gelegenheidswerk

Groepswerk: versieren van feestzalen, kerken, opendeurdagen, floralien

3de leerjaar

1. Boeketten

a. Handgebonden boeketten

b. Techniek van het binden

c. Vaasboeketten

d. Biedermeierboeket

e. Hand- of aanbiedingsboeketten

f. Toneel- of huldigingsboeketten

g. Rouwboeketten

h. Draadgebonden boeketten

i. Bruidsboeketten met aansluitend corsages

j. Bekijken van video (Duitsland) over bruidswerk

2. Kransen

a. Algemeen

b. Rouwkransen

c. Kruisvormen

d. Rouwbloemwerk in vrije vormgeving

e. Vrije opdracht rouwbloemwerk

f. Verschillende technieken bij het opsteken van kransen

<ul style="list-style-type: none">3. Tafelversieringen<ul style="list-style-type: none">a. Algemeenb. Mogelijkheden voor tafelschikkingenc. Kaarsen en bloemend. Decoratie volgens bepaald thema4. Bloemschikkingen voor speciale gelegenheden<ul style="list-style-type: none">a. Voorwerp- en geschenkversieringb. Gelegenheidsbloemwerkc. Bloemschikkingen voor speciale dagen o.m. Nieuwjaar, Valentijn, Pasen ...5. Compositiemogelijkheden<ul style="list-style-type: none">a. Vegetatieve schikkingenb. Decoratieve compositiesc. Lineaire- en parallelle compositiesd. Aansluitend themawerk en eindwerk6. Gereedschappen en hulpmaterialen<ul style="list-style-type: none">a. Algemeenb. Nieuwigheden op de marktc. Voor- en nadelen7. Schikken in vazen, schalen en vlechtwerk<ul style="list-style-type: none">a. Algemeenb. Bloemenmandenc. Plantenmandend. Schikken in vazen	
---	--

6. Evaluatie.

De inhouden en praktijkvaardigheden worden semestrieel geëvalueerd. De theoretische vakken worden schriftelijk afgenomen en zijn steeds gericht op toepassingen in de praktijk en/of beroep. Voor wat de praktijkvakken betreft, worden opdrachten uitgewerkt. Deze opdrachten houden een uitwerking van een zelfgekozen thema in waarbij de cursisten de geziene technieken toepassen.

De praktijkproef op het einde van een overgangsjaar houdt ook de eindwerken in van de andere vakken.

De praktijkproef van het eindjaar wordt georganiseerd naar een publiek. Naast een thema dat de cursisten uitbouwen, worden in deelopdrachten een aantal geziene technieken uit de gehele opleiding uitgewerkt. Voorbereidend werk thuis maakt deel uit van de proeven.

7. Minimale materiële vereisten.

computer en tekstverwerker
video en monitor
overhead projector

tekentafels
tekenmateriaal

werktafels
wasbak met warm en koud water
emmers
kommen van diverse grootte
gieter
verstuiver
maatbeker
gereedschapskoffer met o.m.
 verschillende soorten scharen
 cutter
 diverse messen
 prikkers, krammen, nagels....
 hamers
 lijmpistool
 meetlat, rolmeter...

diverse draadsoorten
steekschuim
diverse recipiënten in diverse materialen en vormen
harkjes
schepjes

onderhoudsmateriaal

8. Bibliografie.

Kunstgeschiedenis (o.m.)

- Adriaens, F., Kunst van Altamira tot heden, De Nederlandse boekhandel, Anwerpen/Amsterdam, 1978
- Debersaques, S., Een kijk op kunst, Standaard Educatieve Uitgeverij, Antwerpen, 1993
- Haftman, Schilderkunst in de 20ste eeuw. Encyclopedie in 1000 afbeeldingen; Lemniscaat, Rotterdam, 1965
- Smith, E.L., Art today. From abstract expressionism to superrealism, Phaidon, Oxford, 1977
- Tijdschrift: Kunst en Cultuur, Paleis voor Schone Kunsten, Koningsstraat 10 - 1000 Brussel
- Tijdschrift: Kunstbeeld, tijdschrift voor beeldende kunst, J. Verhulststraat 101 - Ndl. 1071 Amsterdam
- Tijdschrift: De facto, tijdschrift voor kunstgeschiedenis en archeologie, J.W. Wilsonstraat 80, 1000 Brussel

Tekenen, kleur- en vormleer (o.m.)

- Duberry, F., Drawing systems, Studie Vista, London, 1972
- Itten, J., Kleurenleer, Cantecleer, De Bilt, 1979
- Gerritse, A., Geschiedenis van de beeldende vorming, Cantecleer, De Bilt, 1973
- Lorenzi, F., Hoe teken ik perspectief, Cantecleer, De Bilt, 1980
- Van Der Wal, T.O., Toegepaste kleurenpsychologie, Aula, Antwerpen, 1968

Bedrijfsbeheer (o.m.)

- De Troyer, Willy, Van Hauwermeier, Denis, Bedrijfsbeheer. Cursus voor het behalen van het 'Attest bedrijfsbeheer', Uitgeverij Novum, Deurne, 1996

Technologie van het vak en werkmethodes - Materialenkennis - Stijlkennis - Praktijk van het vak

- Barnett, Fiona, Anders bloemschikken, Annes Publ., London, 1998
 - Herwig, Rob, Kamerplanten encyclopedie, Zomer & Keuning, Ede/Antwerpen, 1991
 - Ost, Daniël, Bladeren in bloemen, N.V. Die Keure, Brugge, 1989
 - Ost, Daniël, Creaties, N.V. Die Keure, Brugge, 1989
 - Lersch, Gregor, Brautstrauss vernissage, Appeldruck, 1995
 - Phillips, Roger, Rix, Martyn, Roses, The Pan Garden plants series, 1988 (ISBN 0330299972)
 - Phillips, Roger, Rix, Martyn, Perennials I & II, The Pan Garden plants series, 1993 (ISBN 0330327747°)
 - Tijdschrift: Groei en Bloei, Koninklijke Maatschappij Tuinbouw en Plantkunde, Den Haag
 - Tijdschrift: De Pook. Maandblad voor bloembinders, De Bilt
 - van Uffelen, Aad, Bloemsierkunst. Feestelijk, stijlen, technieken, Zomer & Keunig, Ede, 1985
 - van Uffelen, Aad, Moderne bloemsierkunst, Terra, Zutphen, 1991
 - van Uffelen, Aad, Bloemschikken met Anthuricum, Zomer & Keunig, Ede/Antwerpen, 1991
 - van Uffelen, Aad, Symbolische bloemsierkunst, Zomer & Keunig, Ede, 1992
-